

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 16.09.1965, sp. zn. 11 Tz 47/65, ECLI:CZ:NS:1965:11.TZ.47.1965.1

Číslo: 61/1965

Právní věta: Rozhodne-li v trestním řízení o náhradě škody podle zák. č. 71/1958 Sb., musí ve smyslu ustanovení § 89 odst. 1 písm. e) tr. ř. dokazovat všechny okolnosti rozhodné pro stanovení výše škody podle zákona č. 71/1978 Sb. zejména podle § 6 odst. 3, § 18 cit. zákona.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 16.09.1965

Spisová značka: 11 Tz 47/65

Číslo rozhodnutí: 61

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Adhezní řízení

Předpisy: 141/1961 Sb. § 89 odst. 1 písm. e

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 61/1965 sb. rozh.

Rozhodne-li v trestním řízení o náhradě škody podle zák. č. 71/1958 Sb. 1) , musí ve smyslu ustanovení § 89 odst. 1 písm. e) tr. ř. dokazovat všechny okolnosti rozhodné pro stanovení výše škody podle zákona č. 71/1978 Sb. zejména podle § 6 odst. 3, § 18 cit. zákona.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 1965 - [11 Tz 47/65.](#))

Rozsudkem obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 11. února 1965 sp. zn. 1 T 22/65 byl obviněný A. odsouzen pro trestný čin ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák. k podmíněnému trestu odnětí podle § 224 odst. 1 tr. zák. k podmíněnému trestu odnětí svobody a podle § 228 odst. 1 tr. ř. bylo vysloveno, že je povinen nahradit podniku Řempe, závod 01 v Praze, částku 8526,60 Kčs.

Ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu zrušil Nejvyšší soud napadený rozsudek ve výroku o náhradě škody a odkázal podnik na řízení ve věcech občanskoprávních.

Z odůvodnění:

Podle rozsudku obvodního soudu pro Prahu 8 obviněný A. dne 16. 10. 1964 v Praze 8 ve skladech Řempe v Sokolovské ulici při skládání beden skla z nákladního automobilu nezajistil lanem skládané

bedny na ložné ploše automobilu. Tím došlo k jejich uvolnění a pádu. Jedna z beden spadla na nohu poškozenému K., který utrpěl zhmoždění zevní strany levého bérce a odumření části kůže.

Odvolání obviněného proti výroku o náhradě škody bylo prohlášením obviněného ze dne 22. 3. 1965 vzato zpět. Zpětvzetí odvolání bylo usnesením předsedy senátu Městského soudu v Praze z 23. 4. 1965 vzato podle § 250 odst. 4 tr. ř. na vědomí. Dnem 22. 3. 1965 nabyl rozsudek právní moci.

Usnesením obvodního soudu pro Prahu 8 z 20. 5. 1965 bylo rozhodnuto, že obviněný je účasten amnestie presidenta republiky ze dne 9. 5. 1965 č. 43/1965 Sb. a byl mu podle článku I odst. 2 prominut celý trest.

Proti rozsudku okresního soudu pro Prahu 8 z 11. 2. 1965 sp. zn. 1 T 22/65 podal předseda Nejvyššího soudu stížnost pro porušení zákona, v níž dovozuje, že výrokem tohoto rozsudku o náhradě škody byl porušen zákon v ustanovení § 2 odst. 5, § 228 odst. 1 tr. ř. a § 6 odst. 3 zák. č. 71/1958 Sb., poněvadž obvodní soud rozhodl o náhradě škody bez zřetele na ustanovení zák. č. 71/1958 Sb. V daném případě šlo totiž o škodu způsobenou trestným činem z nedbalosti porušením povinností obviněného, vyplývající z jeho zaměstnání. Obvodní soud si pro své rozhodnutí nesjednal také ani potřebné skutkové podklady.

Nejvyšší soud přezkoumal na podkladě stížnosti pro porušení zákona napadený rozsudek v rozsahu uvedeném v § 267 odst. 1 tr. ř., jakož i správnost řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Výrok o vině a trestu je správný a v souladu se zákonem. Následek, který v daném případě nastal z nedbalého jednání obviněného, byl správně posouzen jako těžká újma na zdraví. Ze sdělení OÚNZ bylo totiž zjištěno, že poškozený K. utrpěl pohmoždění bérce takového stupně, že došlo dodatečně k odumření kůže, že léčení bylo zdlouhavé a vzniklý defekt kůže musel být odstraněn plastickou operací. Šlo tedy ve smyslu § 89 odst. 7 tr. zák. o vážnou poruchu zdraví a za této podmínky o delší dobu trvající poruchu zdraví, neboť nemocnost obviněného trvala déle než dva měsíce. Obviněnému při dělbě práce připadalo při skládání beden za úkol zajišťovat bedny proti pádu pevným lanem. V kritickém okamžiku uvolnil obviněný lano dříve, než byla bedna zavěšena na háky hydraulické ruky, tím došlo k pádu beden a zranění poškozeného K. Obviněný bez přiměřených důvodů spoléhal, že, uvolní-li lana dříve, než bude bedna zachycena na hák, se nic nestane (§ 5 písm. a) tr. zák.).

Pokud jde však o výrok o náhradě škody, porušil obvodní soud zákon v ustanoveních § 2 odst. 5 a § 228 odst. 1 tr. ř.

Obviněný je podle obsahu spisu zaměstnancem podniku Řempe od roku 1951. K úrazu svědka K. došlo při výkonu zaměstnání nedbalostí obviněného porušením závazků, plynoucích z pracovního poměru, jehož obsahem je mimo jiné též povinnost počínat si při práci tak, aby nebyl ohrožován život a zdraví spolupracovníků (§ 3 zák. č. 30/1965 Sb., dříve zák. č. 150/1961 Sb.). V daném případě šlo na straně obviněného o plnění pracovních povinností pro podnik Řempe. Podléhala tedy povinnost obviněného k náhradě škody v daném případě režimu zák. č. 71/1958 Sb.

Protože došlo u K. k poškození zdraví při plnění pracovních úkolů, odpovídal poškozenému K. za škodu podnik Řempe, u něhož byl K. v době úrazu v pracovním poměru (§ 2 odst. 1 zák. č. 30/1965 Sb., dříve zák. č. 150/1961 Sb.). Z obsahu trestního spisu nebylo zjištěno, že by se podnik Řempe zcela nebo zčásti této odpovědnosti zprostil.

Z příloh založených ve spise naopak plyne, že podnik Řempe vyplatil poškozenému náhradu bolestného v částce 200,- Kčs, rozdíl mezi ušlým výdělkem a nemocenskými dávkami po dobu pracovní neschopnosti v částce 1202,67 Kčs, podle regresního výměru ze dne 16. 1. 1965 na účet

ONV v Praze 8 náklady léčení částkou 3232,- Kčs a dávky nemocenského pojištění částkou 3243,- Kčs, tedy celkem 7868,67 Kčs. Kromě toho podniku vznikla škoda na zničeném zboží podle faktury z 5. 2. 1965 v částce 657,93 Kčs.

Podnik Řempe uplatnil v trestním řízení včas nárok na náhradu škody částkou 8526,60 Kčs. Šlo zřejmě o uplatnění nároků podle § 3 odst. 2, druhá věta zák. č. 71/1958 Sb., neboť za shora uvedených podmínek odpovídal obviněný v daném případě za škodu podle § 2 odst. 1 cit. zákona.

I když podnik Řempe nepředložil obvodnímu soudu doklad o projednání výše náhrady škody se závodním výborem ROH a s obviněným (§ 12 odst. 1 zák. č. 71/1958 Sb.), mohl obvodní soud o náhradě škody v adhezním řízení rozhodnout, neboť projednání náhrady škody podle § 12 odst. 1 cit. zákona není podmínkou, aby mohl soud v trestním řízení o ní rozhodnout (Směrnice pléna NS ze dne 4. 6. 1962 - Pls 1/62 část. IV. č. 3 - 4 sb. rozh. a sděl. soudů ČSSR, str. 33). Obvodní soud mohl tak učinit jen za předpokladu, že byly zjištěny všechny skutečnosti potřebné k posouzení nároků poškozeného podniku na náhradu škody.

Obvodní soud, aniž by k uplatněnému nároku na náhradu škody vyslechl obviněného, a aniž by vyslechl zástupce poškozeného podniku Řempe k rozsahu uplatněného nároku na náhradu škody, odbyl výrok o náhradě škody podle § 228 odst. 1 tr. ř. v odůvodnění rozsudku větou, že poškozený podnik uplatnil včas nárok na náhradu škody a že obviněný je povinen ji nahradit. Podle § 125 tr. ř. je soud vždy povinen výrok o náhradě škody pojatý do rozsudku řádně a po všech stránkách odůvodnit. V daném případě šlo o rozhodnutí o náhradě škody podle ustanovení zákona § 71/1958 Sb., a bylo proto povinností obvodního soudu rozhodnout o nároku na náhradu škody podle ustanovení tohoto zákona a na základě nich také výrok o náhradě škody řádně odůvodnit.

Obvodní soud tak neučinil, nepřihlédl k ustanovení § 6 odst. 3 cit. zák., které stanoví, že výše náhrady škody nesmí přesáhnout u jednotlivého zaměstnance částku rovnající se trojnásobku jeho průměrného měsíčního platu. Z obsahu spisu nelze zjistit, kolik činil tento trojnásobek a podklady pro jeho výpočet podle § 18 zák. č. 71/1958 Sb. obvodní soud nezjistil. V tomto směru zůstalo tedy řízení pro rozhodnutí o náhradě škody neúplné, nehledě též k tomu, že obvodní soud - jak již bylo shora uvedeno - neseznámil se stanoviskem obviněného a poškozeného podniku k uplatněnému nároku na náhradu škody vcelku a k jednotlivým položkám. Obvodní soud nezjistil též okolnosti uvedené § 7 cit. zák. pro event. snížení náhrady škody.

Z toho všeho, co bylo uvedeno, plyne, že obvodní soud neobjasnil skutečnosti potřebné k posouzení nároku poškozeného na náhradu škody, které jsou předmětem dokazování (§ 89 odst. 1, písm. e) tr. ř.), a že o náhradě škody rozhodl na neúplném a kusém skutkovém základě a v rozporu s hmotně právními ustanoveními zákona č. 71/1958 Sb.

Bylo proto nutno napadený rozsudek ve výroku o náhradě škody zrušit. Poněvadž Nejvyšší soud neměl ve výsledcích řízení podklady pro to, aby sám ve věci rozhodl, bylo nutno odkázat poškozeného s jeho nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních (§ 271 odst. 2, § 265 tr. ř.).

1) Poznámka: V době po 1. lednu 1966 § § 172, 179, 183 zákoníku práce č. 65/1965 Sb.